

Zednosměrná jízdenka do Podzemní říše

Brouky jsem začala sbírat, už když mi bylo jedenáct. Jedině tak je totiž dokážu umlčet. Když nějakému hmyzákovi propíchnete panděro špendlíkem, pěkně rychle sklapne.

Některé z mých obětí lemují zdi, zatímco jiné ještě čekají v zavařovacích láhvích na to, až je použiju. Cvrčci, brouci, pavouci... včely a motýli. Nejsem vybíravá. Jakmile si pustí pusu na špacír, stanou se snadnou kořistí.

Nechce to nic moc, jen uzavřený plastový kyblíček naplněný kočičí podestýlkou a slupkami od banánů. Pak už stačí jen vyvrtat díрку do víka a protáhnout jí umělohmotnou trubičku a máte past na brouky. Ovocná slupka je přiláká, potom uvíznou pod víkem a čpavek z kočičí podestýlky je otráví a zároveň preparuje.

Moje breberky ale neumírají zbytečně – jejich mrtvolky vyskládané do rozličných tvarů a forem tvoří umělec-

ká díla. K dozdobení používám ještě usušené kytky, listy a stébla trav, která dodávají výslednému kusu na sádrovém podkladě barvu a strukturu. Tuhle morbidní mozaiky jsou má mistrovská díla.

Dneska pustili vyšší třídy domů ze školy už po poledni, a tak už hodinku pracuju na nejnovějším kousku. Mezi uměleckými potřebami ledabyly poházenými na psacím stole se vyjímá sklenice plná mrtvých pavouků.

Oknem sem zavanula nasládlá vůně zlatobýlu z bylinkového záhonku hned vedle našeho dvojdomku, který jako magnet přitahuje jeden druh pavouka, který dokáže změnit barvu jako chameleon, aby se mohl nepozorovaně pohybovat mezi žlutými a bílými květy.

Odšroubuju víko sklenice a z jejích útrob opatrně vytahuju pinzetou bílá pavoučí tělíčka. Musím dávat dobrý pozor, abych jim nerozdrtila křehká bříška a neodlomila nožky. Útlými rovnými špendlíky je potom připichuju na černě natřené sádrové pozadí, kde už na ně čekají brouci s krovkami lesklými jako noční obloha. Nechci vytvořit pouhou změť hvězd, ale celou konstelaci zkroucenou jako naježený kulový blesk. Podobně ujeté scény se mi honí hlavou pořád, aniž bych tušila, odkud se berou. A jediné prostřednictvím umění je můžu ze sebe zase dostat ven.

Opřu se hlouběji do křesla a pozorně se zadívám na svůj výtvar. Až sádra zaschne a uvězní drobná tělíčka navždy, už nebudu moct nic měnit, proto je třeba jednat rychle. Koutkem oka sklouznu k digitálním hodinám u postele a překvapením si zakryju pusou. Za necelé dvě hodiny se mám potkat s tátou v blázinci.

Je to naše tradice snad od doby, co jsem chodila do školky. Vždycky skočíme do Kopečkárný pro zmrzlinu s příchutí čokoládového dortu, a potom zajdeme navštívit Alison do jídelny místního sanatoria.

Ne že bych si takhle představovala zábavu: nejdřív člověka rozbolí hlava ze studené zmrzliny, a potom mu zmrzne i srdce, ale táta trvá na tom, že tu udělá dobře všem. Možná si myslí, že když se půjdu mrknout za mámou a chvíli posedím tam, kde jednoho dne asi budu bydlet, třeba nějak uniknu vlastnímu osudu.

Jen škoda, že se plete.

Na druhou stranu, kdybych po mámě nezdědila její duševní chorobu, nikdy bych asi nenašla svůj umělecký styl.

Moje posedlost brouky začala v páté třídě, když Taelor Tremontová někde vyslepičila, že jsem příbuzná Alenky Liddelové. Té Alenky, která inspirovala Lewise Carrola k napsání *Alenky v říši divů*. A kvůli téhle holce, mojí praprababičce, mi spolužáci nedali celou přestávku pokoj a pokřikovali na mě něco o čajových dýcháncích a plších. Skoro jsem myslela, že to už nemůže být horší, ale pak jsem ucítila mokrou skvrnu na džíněch a došlo mi, že jsem dostala první měsíčky. Tak tohle jsem tedy opravdu nečekala! Se slzami v očích jsem si doběhla pro svetr, pohozený na hromadě věcí v koutku ztrát a nálezů v hlavní budově a uvázala si ho kolem pasu, abych mohla nepozorovaně projít až na ošetřovnu. Celou cestu jsem klopi-la zrak, protože jsem se nikomu nemohla ani podívat do

očí. Předstírala jsem nevolnost a poprosila sestru, ať zavolá tátovi, aby si mě přijel vyzvednout.

Když jsem tak čekala v tichu místnosti, živě jsem si představovala ostrou hádku vázy s květinami na sestřině stolku s čmelákem, který kolem ní brousil.

Byl to docela povedený blud, protože jsem to všechno opravdu *slyšela* stejně jasně, jako jsem zaslechla přes dveře halas skupinky žáků přecházející z jedné třídy do jiné.

Alison mě jasně varovala před dnem, kdy se ze mě „stane žena“. I před hlasy, do kterých se najednou zaposlouchám. Jen jsem si celou dobu myslela, že z ní mluví její vlastní psychická labilita...

Jenže šepot na stolku byl stejně skutečný jako vzlyky, které se mi draly ven z hrdla. A tak jsem udělala to jediné, co jsem v té chvíli mohla. Prostě jsem to celé ignorovala, srolovala osvětový plakát o zdravé výživě a včelu jím omráčila. Potom jsem jediným prudkým pohybem vytrhla růže z vázy a slisovala je ve spirálové vazbě sešitu, čímž jsem jejich užvaněné okvětní lístky spolehlivě umlčela.

Když jsme přijeli domů, chudák táta mi chtěl hned starostlivě vařit slepičí polévku, ale já jsem nad tím jen mávla rukou a uklidila se do pokoje.

„Když ti bude večer líp, nesjedem za mámou?“ zeptal se v chodbě. Jen nerad rušil Alisonin křehký smysl pro denní řád.

Bez odpovědi jsem za sebou zavřela dveře. Ruce se mi třásly a krev mi vřela v žilách. Určitě se ta epizoda na ošetřovně dá nějak logicky vysvětlit. Asi mě prostě vytoči-

ly všechny ty poznámky o Říši divů, a díky hormonálním změnám jsem měla panický záchvat. Jo. To bude ono.

Jenže někde hluboko v duši jsem stejně věděla, že si lžu do kapsy a že poslední místo, které bych teď chtěla navštívit, je psychiatrické oddělení. Za pár minut jsem se vrátila do obýváku, kde už na mě čekal táta ve svém neforemném manšestrovém ušáku s kopretinovými aplikacemi, které tam našla Alison, když ji to jednou zase „popadlo,“ a táta se teď toho ohavného kusu nábytku ani za nic nechce vzdát. Kdyby hořelo, táta si klidně umře, jen když ušák zůstane celý.

„Je ti líp, Motýlku?“ zeptal se táta, aniž by odlepil oči od rybářského časopisu.

Opřela jsem se o nejbližší dřevem vykládanou zeď a tvář mi ofoukla zatuchlá vlhkost. Náš dvojdoměk nikdy neposkytoval mnoho soukromí a ten den se mi zdál ještě menší než jindy.

„Potřebuju víc tamtoho,“ řekla jsem, „a hlavně s křídýlkama. Prý jsou nejlepší.“

Tátovy světle hnědé oči si mě změřily. „Tamtoho?“ zavrtěl hlavou, až se mu tmavé kudrny roztančily.

Kousla jsem se zevnitř do tváře. Tohle byly chvíle, kdy se mi pranic nelíbilo, že jsem jedináček a můžu se se vším tím ponižením svěřit tak akorát tátovi. „Ve škole nám dali jen jeden vzorek.“

Tátovi to pořád ještě nedocvaklo a pohled měl mlhavý jako jelen hledící na provoz v dopravní špičce.

„Tak jo, tati, víš, jak s náma ve škole mluvili o tom *důležitým*?“ naznačuju. „A kluci u toho nesměli bejt?“ Zamá-

vám mu před očima fialovou příručkou, kterou nám rozdávali ve čtvrté třídě. Byla pomačkaná jako měch harmoniky, protože jsem ji nacpala i s přidáním vzorkem do zásuvky hned pod ponožky.

Tátova tvář znachověla jako ten leták a chvilku to vypadalo, že dostane kopřivku. „A-ha,“ odkašlal si a začal horečně studovat barevnou škálu návnad na ryby žijící ve slané vodě. Z toho jsem poznala, že je na rozpacích a bojí se o mě, protože nejbližší slané jezero se nachází tak osm set kilometrů odsud.

„Víš, co to znamená, že jo?“ nedala jsem se jen tak odbýt. „Alison se mnou bude probírat holčičí věci a hustit mi do hlavy, co se stane, když se dívka promění v ženu.“

Táta jen nepřítomně zalistoval časopisem. „No, kdo jiný by tě měl poučit o včeličkách a kytičkách, než tvoje vlastní máma?“

Hlavou se mi rozlehlo: „*Kdo jiný, než včeličky a kytičky samy?*“

Odkašlala jsem si. „Tohle nemyslím, tati. Spíš ty trhlé řeči. *Nedá se to zastavit, nemůžeš těm hlasům utéct o nic víc než já. Praprababi do té králičí díry nikdy neměla skákat...* Už víš, o co mi jde?“

Bylo vlastně úplně jedno, že Alison se nemýlila. V té chvíli jsem nebyla ochotná to přiznat ani tátovi, ani sobě.

Táta seděl tak rovně, jako by mu klimatizace zmrazila páteř.

Upřeně jsem pozorovala spleť žizev na své dlani. Já i táta jsme věděli, že vlastně nejde ani o to, co Alison řekne, ale co *udělá*. Pokud jí zase přeskočí, skončí ve svěrací kazajce.

Už jako malá jsem pochopila, proč se jí říká *svěrací*. Svěrací znamená svíravá a tak těsná, že člověk přes krev nahromaděnou v loktech necítí ruce. Tak sevřená, že z ní není úniku, ať křičíš, jak chceš, a tvůj jek ještě dlouho dusí srdce tvých blízkých.

Oči mi natekly, jako bych se každou chvílí měla znovu rozbřechet. „Hele, tati, měla jsem fakt hroznej den. Nemůžeme to dneska nechat být? Jen jednou jedinkrát?“

Táta si povzdychl. „Zavolám do sanatoria a řeknu jim, že přijedeme zítra. Ale stejně jí to jednou budeš muset říct. Je důležité, aby věděla, jak žiješ.“

Kývla jsem. Asi jí řeknu, že jsem se stala ženou, ale raději si nechám pro sebe, že jsem se stala *jí*.

Zaklesla jsem se palcem o fuchsiový šátek, který jsem nosila místo pásku na džínových šortkách, a podívala se dolů na svá chodidla. Zářivě růžové nehty na nohou odrážely odpolední světlo proudící oknem do místnosti. Růžovou měla Alison ze všech barev na světě nejraději. Proto jsem ji taky nosila.

„Co když je to pravda?“ zamumlala jsem dost hlasitě na to, aby mě zaslechl táta. „Dneska jsem si něčeho všimla a rozhodně to nebylo... normální. *Já* nejsem normální.“

„Normální,“ zkroutil horní ret, jako to dělával Elvis. Jednou mi řekl, že na tenhle škleb Alison sbalil, ale já si myslím, že zabrala spíš na jeho smysl pro humor a laskavost, protože jen tyhle dvě vlastnosti mi zabránily hystericky probřečet celé noci, když mámu zavřeli do blázince.

Táta sroloval časopis a zastrčil ho mezi polštář a opěradlo křesla. Potom vstal, z výšky svých skoro dvou metrů

se mi zadíval do očí a vzal mě za bradu. Ďolíček v ní bylo to jediné, co jsem měla po něm a ne po Alison. „Teď mě dobře poslouvej, Alysso Victorie Gardnerová. Jestli jsi normální nebo ne, je věc subjektivního názoru. Nenech si nikým namluvit, že nejsi normální, protože pro mě jsi. A můj názor se počítá. Jasný?“

„Jasný,“ hlesla jsem.

„Fajn.“ Horkou, pevnou rukou mi stiskl rameno. No jo, snaha byla, ale tik v levém oku tátu prozradil. Dělal si starosti stejně jako já, a to jsem mu neřekla ani polovinu z toho, co se přihodilo.

Té noci jsem se nepokojně převalovala v posteli. Když jsem konečně usnula, poprvé mě přepadla noční můra o Alence, která mě od té doby sleduje jako věrný pes.

Od té doby, co Alison poprvé zavřeli do blázince, mě v noci děsí pořád stejný zlý sen:

Klopýtám po šachovnici v Říši divů, zakopávám o černá a bílá políčka a hlavně – já nejsem já, ale Alenka i s modrými šaty a krajkovou zástěrkou. Jako o život se snažím uniknout tikotu kapesních hodinek Bílého Králíka, který vypadá, jako by ho zaživa stáhli z kůže -- samé kosti a králičí uši.

Srdcová královna poručila, aby mě chytili, usekli mi hlavu a naložili ji do lihu. Ukradla jsem totiž královský meč, na který měla zálsuk sama, a tak utíkám, co mi síly stačí, najít Houseňáka a kočku Šklíbu, jediné spojence, kteří mi na světě zůstali.

Vklouznu do lesa a mečem se oháním po visících popínávkách, které mi blokují cestu. Všude kolem panuje

neproniknutelná tma. Pichlavé trní z okolních keřků mi trhá zástěru a zarývá se přes holou kůži až do masa jako divoký spár dravého ptáka. Od doby, kdy jsem tu byla naposled, musely ty trny dost porůst. Když vzhlédnu k mohutným korunám pampelišek, dojde mi, že nejsem větší než cvrček a ostatní nejinak.

Asi jsme něco snědli...

Tikot Králíkových hodiněk za mými zády zlověstně sílí a přehluší i dusot tisíce karet. Zakuckám se v oblaku prachu, když hbitě jako lasička mizím v brlohu Houseňáka, kde se daří pestrobarevným houbám s klobouky velkými jako kola nákladáku. Slepá ulička.

Při pohledu na nejvyšší houbu mi spadne srdce až do kalhot. Je to past a Houseňák mě od začátku vodil za nos, protože tam, kde kdysi trůnil a častoval mě přátelskými radami, teď visí jen husté smotky bílých pavučin. Uprostřed pavučiny se něco pohne, dost na to, aby se průsvitná síť rozvlnila a já zahlédla obrys, ale nic víc nevidím. Jdu blíž a snažím se zjistit, kdo nebo co to je... ale ústa kočky Šklíby proletí kolem s hlasitým prskáním, že neví, kde nechala tělo, a vyruší mě.

Armáda je mi v patách. Během okamžiku mě obklíčí karty, a tak po nich aspoň hodím meč, ale z davu se vynoří Srdcová královna a chytí ho v letu, takže mi už nezbyvá vůbec nic. Jediné, co teď můžu udělat, je padnout na kolena k nohám armády karet a škemrat o život.

Nemá to smysl. Karty nemají uši a já zase nemám hlavu.